

به نام یگانه‌ی هستی بخش

سازمان‌ها و مراکز فرهنگی

مدرس : ناهید خوشنویس

پاییز 1395

دانشگاه علمی کاربردی

واحد 13

تعريف سازمان:

مجموعه ای هدفمند که پیرو یک نظام کار و دارای مرزها و حدودی است که آن را از محیط خود خارج می کند یک نهاد مستقل که ماموریت خاص دارد و می تواند با نسبت انتفاعی و غیر انتفاعی باشد دارای ماهیتی اجتماعی است که افراد برای رسیدن به هدف مشترک از طریق تقسیم کار و وظایف و ... با هم همکاری مینمایند.

أنواع سازمان ها:

الف) سازمانهای انتفاعی و غیر انتفاعی :

* سازمانهای انتفاعی :

سازمانهایی که با هدف کسب سود تشکیل می شوند. //مانند موسسه های تجاری و خصوصی

* سازمانهای غیر انتفاعی :

سازمانهایی که معمولاً با هدف غیر از کسب سود مثل اهداف اجتماعی، فرهنگی، مذهبی و سیاسی تشکیل میشوند. // مانند موسسه های خیریه و ...

ب) سازمانهای تولیدی ، خدماتی و تجاری :

* سازمانهای تولیدی :

سازمانهایی که از مواد خام یا اولیه برای تولید کالاها استفاده میکنند. /// مانند: کارخانه های تولیدی کفش و ...

* سازمانهای خدماتی :

سازمانهایی که خدمات ارائه میدهند اگرچه معمولاً این خدمات محسوس نیست و از لحاظ فیزیکی قابل اندازه گیری نیست //مانند خدمات رفاهی و مالی و ...

* سازمان های تجاری

سازمانها از نظر مالکیت سه دسته هستند

الف) سازمانهای دولتی :

به سازمانهایی که تحت امر یک دولت(دولت مرکزی) به منظور فعالیتی معین ایجاد و دارای ماموریتهای دائم یا موقت هستند. بودجه کاملاً دولتی، طبق مصوبات قانونی دارند و توسط دولت کنترل میشود. مانند وزارت خانه ها و سازمانهای تابعه

ب) سازمانهای خصوصی یا تجاری :

توسط اشخاص غیر دولتی اداره و کنترل میشود و بودجه آن بصورت شخصی با هدف کسب سود و منافع شخصی تامین می شود (ج) سازمان های مردم نهاد یا سمن یا إن جی او : NGO // Non-governmental Organization

در کلی ترین معنایش، به سازمانی اشاره می کند که مستقیماً بخشی از ساختار دولت محسوب نمی شود، اما نقش بسیار مهمی به عنوان واسطه بین فرد فرد مردم (اتم های اجتماع) و قوای حاکم و حتی خود جامعه ایفا می کند. بسیاری از سازمان های مردم نهاد غیر انتفاعی نیز هستند.

اهداف سازمان های مردم نهاد

سازمان های مردم نهاد برای رسیدن به اهداف گوناگونی فعالیت می کنند و معمولاً در جهت پیشبرد فرهنگی، اجتماعی اعضا در حرکت هستند.

من باب مثال: به بهبود وضعیت محیط زیست، / تشویق گروه ها و مردم به رعایت حقوق بشر، / بالا بردن سطح رفاه قشرها محروم و آسیب پذیر حتی می توان آن را بی شک به مدارس خصوصی و سازمان های ورزشی نیز ربط داد.

بودجه ی این سازمان

سازمان های مردم نهاد، اساساً با تأکید بر ۳ اصل داوطلبانه، غیرانتفاعی و غیرسیاسی تشکیل و تأسیس می شوند.

بودجه سازمان های مردم نهاد از راه های ذیل تأمین می گردد:

کمک و هدایای مردمی / وقف / کمک های مالی از سازمان های دولتی و غیردولتی / کمک های مالی از سازمان های بین المللی (با رعایت مقررات مربوطه)

وجوه حاصل از فعالیت های سازمان و انجام پروژه در چارچوب اهداف و اساسنامه و آیین نامه سازمان

اهداف و ویژگی های هر سازمان

1) استراتژی:

هر سازمان برای خود ماموریت و هدف ویژه ای دارد

2) مسیر راه :

هر سازمان ساختار فیزیکی و منطقی است و از بخش های مختلف تشکیل شده است.

3) منابع :

هر سازمان دارای منابع مالی برای خود می باشد

4) وابسته به اطلاعات:

هر سازمان برای مدیریت و تصمیم گیری وابسته به اطلاعات هستند.

5) هر سازمان نیازمند به مدیریت و درون خود هیئت حاکمه مستقل و برای بقا وابسته به دیگر سازمانها می باشند.

تعريف سازمان های فرهنگی

سازمان های رسمی و عمده دولتی یا وابسته به دولت که در زمینه سیاست گذاری، برنامه ریزی، هدایت و نظارت بر آفرینش و ارائه محصولات فرهنگی

و یا انجام مطالعات فرهنگی فعالیت می کنند

و با عملکرد خود، فرهنگ عمومی جامعه را اصلاح، هدایت و متاثرمی سازد

فرهنگ:

به مجموعه در هم تافته ای از اعتقادات ، آداب و رسوم ، اخلاقیات و ... که افراد جامعه از آن تبعیت می کنند و از نسل دیگر منتقل می شود

انواع فرهنگ :

(الف) فرهنگ مادی

محسوس و ملموس است / مانند: شهرها، بناها، اشیاء

(ب) فرهنگ غیر مادی (معنوی)

نامحسوس، ناملموس و جنبه‌ی کیفی دارد / شامل : ارزش‌های فرهنگی - هنجارهای فرهنگی - نماد - باورها

ارزش‌های فرهنگی : احساسات ریشه دار و عمیقی است که اعضای جامعه برآن شریک اند . این رژیمهای اعمال و رفتار جامعه را تعیین می کند .

هنجارهای فرهنگی: بعد عملی ارزش‌های فرهنگی نماد : نشانه‌هایی که در یک جامعه شناخته شده است

باور: باورها یا عقیده‌هایی هستند که فرد به درستی و حقانیت آنها اعتقاد دارد.

خرافات: جمع واژه‌ی خرافه است . معتقدات ، باورها یا نجام کارهایی که هیچگونه ریشه عقلانی ندارند . خرافات به اسطوره‌ها و پیشگویی‌ها مربوط می شوند.

انتقال فرهنگی

فرایندی است که بوسیله آن فرهنگ از طریق آموزش از نسل به نسل دیگر منتقل می شود . فرهنگ را به طریق زیستی نمی توان به ارت بردن .

هر نسلی فرهنگ خویش را می آموزد و سپس آن را همراه با تغییراتی که در عصر خود حاصل شده، به نسل بعد از خود می آموزاند .

انتقال فرهنگی، تداوم فرهنگ را امکان پذیر می سازد .

در واقع تا زمانی که عوامل تغییر و دگرگونی فرهنگ، قوی و قدرمند نباشند، اعضای جامعه در برابر دگرگونی فرهنگ مقاومت و مخالفت می کنند .

برای مثال در هر فرهنگی، شیوه خاصی برای لباس پوشیدن وجود دارد. فقط هنگامی این شیوه دستخوش تغییر می گردد که تحت تأثیر عوامل فرهنگی نو و جدید (نوآوری فرهنگی) قرار گیرد و از طرف اکثریت جامعه مورد پذیرش قرار گیرد.

اشاعه فرهنگی :

اشاعه فرهنگی به مجموعه تأثیرات فرهنگی گفته می شود که از جامعه ای به جامعه ای دیگر منتقل می شود
انباست فرهنگی:

انباست فرهنگی، زمانی روی می دهد که طی یک دوره معین چیزهای افزوده شده به فرهنگ بیش از چیزهایی باشد که طرد میگردد.

حتی در حالتی که در یک حوزه فرهنگی علاوه بر فرهنگ موجود جنبه هایی از فرهنگ سایر جوامع نیز افزوده شود، بدون آنکه جنبه ایی از فرهنگ موجود حذف شود، انباست فرهنگی صورت گرفته است.

عناصر جدید از طریق ابداع، اکتشاف و یا اقتباس بر عناصر موجود افزوده میشود

ضربه فرهنگی :

فردي که تحت تأثیر محیط فرهنگی بیگانه است و بین مردمی زندگی می کند که در باورهای اساسی خود با او وجه مشترکی ندارد دچار ضربه فرهنگی می شود

قوم مداری :

قوم مداری گرایشی است که بر حسب آن افراد جامعه فرهنگ خود را برتر از فرهنگ دیگران می پنداشند . عادتها و سنتها ، غالباً ما را با استفاده از وجهه نظرهای اجتماعی ریشه دار، به قوم مداری ترغیب می کنند. به این ترتیب هنگامی که اعضای یک گروه در باره دیگران به داوری می نشینند.

پس افتادگی فرهنگی

برخی بر این عقیده اند که دگرگونی معمولاً تنها در فرهنگ مادی رخ می دهد . مردم احتمالاً دگرگونی در تکنولوژی، بخش مادی فرهنگ را به آسانی می پذیرند، کمتر احتمال میرود که هنجارها، ارزشها، باور داشتها سازمان اجتماعی شان را تعديل کنند . زیرا عناصر غیر مادی فرهنگ نمی توانند پا به پای عناصر مادی آن دگرگون شوند و پیش روند.

گسست فرهنگی:

فراموش کردن مسائل فرهنگی یعنی : عدم انتقال فرهنگ از نسلی به نسل دیگر را گویند. مفهوم شکاف نسلی به عنوان رایج ترین مفهوم و مسئله اجتماعی تعیین شده است

فعالیت فرهنگی یا هدف سازمان های فرهنگی (حوزه های فرهنگی):

فعالیتی که حول تولید ، به کار گیری ، انتقال ، استفاده و مصرف معانی و نمادها و شکل دادن ، تغییر و ارتقای روحی و معنوی افراد ، تقویت و توسعه ارزشها و دانش های جامعه شکل می گیرد.

فعالیت مذهبی : انواع اجتماعات مذهبی یا مسافرت های مذهبی یا خرید کالای فرهنگی مذهبی (کتب و نوار صوتی و ...)

فعالیت اجتماعی: که حول محور تعامل و رابطه با دیگران غیر از نیازهای مادی و اقتصادی شکل میگیرد.

فعالیت ورزشی : که بصورت فردی جهت باز تولید انرژی هدر رفته در زمان کار و بابت سلامتی جسم و روان و گروهی که در آن مجموعه ای از روابط و تعامل ها شکل میگیرد.

فعالیت تفریحی : فعالیتی جسمی و ذهنی جهت شادابی و سرگرمی در زمان اوغات فراغت فرد..

فعالیت هنری و دستی: فعالیتی که تخیل و تجسم اساس ان است و نتیجه این نوع فعالیتها پرورش ذوقیات میباشد.

فعالیت رسانه ای : فعالیتی در رابطه با شرکت و تهیه برنامه های صوتی و نوشتاری مانند رادیو و تلویزیون ، مطبوعات ، کتاب ، سینما ، تئاتر و بهره برداری از خدمات ارائه شده توسط ابزار و سایل مذکور

آموزش :

تعريف اول : کسب آگاهی و دانش ، کاهش جهالت ، پرورش استعداد ، پاسخ به سوالات ذهنی

تعريف دوم : (آموزش تجربه ای است مبتنی بر یادگیری و به منظور ایجاد تغییرات نسبتاً پایدار در فرد، تا او را قادر به انجام کار و بهبود بخشی توانایی ها، تغییر مهار تها، دانش، نگرش و رفتار اجتماعی نماید.)

نهادهایی که آموزش را زیر نظر دارند :

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری: وزارت خانه رسمی و دولتی است ، وظایف برنامه ریزی، حمایت و پشتیبانی، ارزیابی و نظارت، بررسی و تدوین سیاست ها و اولویت های راهبردی در حوزه های تحقیقات و فناوری به عهده دارد.

وزارت آموزش عالی : که غیر دولتی و غیر انتفاعی است.

انواع آموزش :

1- آموزش رسمی:

در چارچوب درسی آموزشی یکسان تدریس می شود و به دریافت مدرک تحصیلی منتهی می شود.

2- آموزش غیر رسمی :

نوعی از آموزش که منجر به دریافت مدرک تحصیلی و گواهی نامه نمی شود، چارچوب و غالب خاصی ندارد آموزش ارتباط جمعی و یا آموزش زندگی

تاریخچه آموزش :

1) در قدیمی ترین مرحله ، جامعه فاقد هرگونه نظام آموزشی رسمی بود.

2) در مرحله دوم ، نظام آموزشی ساده بصورت مدرسه به وجود آمد.

3) در مرحله سوم تفکیک اموزش به سطح مقدماتی و عالی در نظام آموزشی تبیین شد.

کارکردهای آموزش

1. انتقال فرهنگ: فرایندی که فرهنگ از طریق آموزش از نسلی به نسل دیگر منتقل می شود

2. جامعه پذیری: فرایندی اطلاق م یشود که به موجب آن افراد ویژگی یهایی را که شایسته عضویت آنها در جامعه است را کسب می کنند

3. تربیت حرفه ای و تخصصی: فرایندی که موجب مهارت و توانایی جهت احراز شغل' حرفه و کسب و کار به فرد یا افراد می شود .

4. انتظام اجتماعی: با آموزش در جامعه ناخوداگاه نظم در جامعه بوجود می آورد.(اموزش بستن کمربند ایمنی)

5. یگانگی اجتماعی : همه ی افراد در جامعه با هم هم دست و یکی شوند.(گستره همگانی)

نظریه یورگن هابر ماس در مورد گستره همگانی

افراد در حوزه عمومی از طریق مفاهeme و استدلال و در شرایطی عاری از هر گونه فشار، اضطرار یا اجبار دورنی یا بیرونی و بر مبنای آزادی و آگاهی تعاملی و در شرایط برابر برای تمام طرف های مشارکت کننده در حوزه سیاست و اجتماع، مجموعه ای از رفتارها، مواضع و جهت گیری های ارزشی و هنجاری را تولید می کنند که در نهایت به صورت ابزاری مؤثر برای اثربار دارند بر رفتار و عملکرد دولت به ویژه در عقلانی کردن قدرت دولتی عمل می کنند.

حداقل تصور از این حوزه همان بحث آزاد و باز بوده که در آن تصمیم گیری به وسیله استدلال عقلانی صورت می پذیرد .
به نظر هابر ماس گستره همگانی خاستگاه افکار عمومی است.

گستره همگانی میانجی فضای خصوصی و فضای عمومی است و هرچه آزادتر و فکورانه تر باشد مناسبات اجتماعی خردورزانه تر و انسانی تر خواهد بود.

به عبارت دیگر گستره همگانی فضای اظهارنظر، مکالمه و بحث چارچوبی در مسایل همگانی به صورتی است که هر کس بالقوه حق و قدرت شرکت در این فضا را دارد و هیچ کس را امتیازی نسبت به دیگران در این فضا نیست

فعالیتهای فرهنگی

فعالیتهای فرهنگی به تغییر، تقویت و یا توسعه ای ارزشها، بینشها و دانشها جامعه منتج می شود که دارای اهداف ذیل است:

1- ضامن منافع اکثریت و آزادی بیان

2- دسترسی به کالاهای فرهنگی

3- مشارکت در فعالیتهای فرهنگی برای تمامی گروههای جامعه

4- ارتقای خلاقیتهای فردی و گروهی در جامعه

5- تعدیل بی عدالتی اجتماعی در توزیع دانش

سازمان ایستا :

حفظ وضع موجود و به اطلاعات درون سازمان و یا بیرون سازمان اهمیت میدهد.
در این حالت از نظر مشتریان، آنها فقط با یک سازمان معامله می کنند.

در صورتی که در واقع داد و ستد با شبکه ای از سازمانها صورت می گیرد و در این وضعیت سازمان های مجازی پایدار مطرح می باشد که همکاری بین قسمت های ثابت را بر عهده می گیرند. این نوع سازمانها به سازمانهای مجازی دائمی نیز معروف می باشند. در این گونه سازمانها ، معمولاً یک سازمان بصورت هسته مرکزی وجود دارد که قوانین لازم را به منظور همکاری میان قسم تهای دیگر تنظیم و مشخص می نماید.

سازمان پویا :

سازمانهایی که در حال جریان هستند و مدام خود را در راستای جامعه بروز می کنند.

سازمان های مجازی پویا به معنای بالقوه موجود است که در واقع در این مفهوم شبکه ای پویایی وجود دارد که اجزا آن بر اساس کار و هدف مشتری در کنار هم قرار می گیرند و در هر لحظه مشتری میتواند به منظور سفارش به آنها دسترسی یابد.

در این حالت یک رابطه موقتی با یک رهبری گسترده وجود دارد این گونه سازمان ها به سازمان های مجازی و پویا معروف می باشند.

تفاوت سازمانهای ایستا و پویا

نتیجه این دو تعریف این است که:

سازمان ایستا با تغییر شرایط بیرونی هدفش تغییری نخواهد کرد

ولی در پویا محیط سازمان متغیر می باشد پس هدفش می تواند تغییر کند ، سازمانی که هدفش تغییر کند موفق تر است

کارکرد گرایی ساختاری تالکوت پارسونز

پارسونز معتقد است یک کارکرد مجموعه فعالیت هایی است که در جهت برآوردن یک نیاز یا نیازهای اجتماعی انجام می گیرد بر اساس این تعریف چهار تکلیف را برای همه ای نظام ها ضروری می داند:

-1 ADAPATION سازش یا تطبیق :

یعنی هر نظامی باید با محیطش سازگاری ایجاد کند و محیط را با نیازهایش سازگار کند.

-2 GOAL هدف یا دستیابی به هدف :

هر نظامی باید هدف های اصیل خود را تعیین کند و به آنها دست یابد.

-3 INTEGRATION یکپارچگی :

هر نظامی باید روابط متقابل اجزایش را تنظیم کند.

-4 LEGITIMATION مشروعيت یا سکون یا نگه داشت الگو :

هر نظامی باید انگیزش های افراد و الگوهای فرهنگی آفریننده و نگهدارنده یاین انگیزش ها را ایجاد نگهداری و تجدید کند

نهادهای مردمی در گذشته و کارکردهای فرهنگی

نهاد مردمی وقف :

وقف به معنای هدیه ابدی برای خدمت عمومی یا نگه داشتن اصل چیزی و جاری بودن منفعت آن در جهت خیر و نیکی و رضای خداست.

جمع این واژه اوقاف است و به مال و زمین وقف شده، موقوفه گفته می شود. وقف از جمله عقود معینی است که در فقه اهل سنت و امامیه از اعتبار خاصی برخوردار است.

نهاد مردمی مسجد :

واژه مسجد در لغت به معنای سجدهگاه و پیشانی است. مسجد اولین موسساتی بوده که در آن علاوه بر امور مذهبی ، سایر امور حکومتی و رسیدگی به امورات و مشکلات مردم و به عنوان یک مرکز آموزش استفاده می شد

نهاد مردمی قهوه خانه :

آموزشی در دوره های گذشته بود). قهوه خانه ها یکی از اماکن تفریحی و وقت گذرانی و تقریب قهوه خانه در گذشته نخست محلی بوده است برای نوشیدن چای و خوردن ناهار و شام که بعدها اموری نظیر اطلاع رسانی، نشر افکار و اخبار اجتماعی-اقتصادی و حتی سیاسی و نیز سرگرمی هایی چون مدیحه سرایی، نقالی، شاهنامه خوانی، غزل خوانی، سخنوری و مشاعره نیز در آن جایگاهی پیدا کردند و این مکان به عنوان نهاد با اهمیتی از جهت فرهنگی معرفی شد.

نهاد مردمی زورخانه ها :

تعلیمات ورزشکاران دارای خصائیل پهلوانی ، گذشت ، امانتداری و .... است. مراسمی دارند مانند گلریزان جهت کمک افراد مستمند و بی بضاعت.

کاروانسراها:

کاروانسرا ترکیبی است از کاروان (کاربان) به معنی گروهی مسافر که گروهی سفر می کنند. و سرای، به معنی خانه و مکان پناهگاه و توقفگاهی برای مسافران بود. بصورت دولتی یا شخصی (موقوفه) بود. مردم برای غذا و مسکن و نگهداری چهار پایان چیزی نمی پرداختند. وسط کاروان حوض و چاه آب و اطراف آن بنایی برای حفظ و نگهداری کالا و چهارپایان مسافران پیش بینی شده بود. مغازه های متعددی هم بود که اثاثیه ضروری می فروختند.

تکایا و حسینیه ها :

در هم آمیخته است. «« فرهنگ عمید »» در فرهنگ و زبان فارسی «« حسینیه »» و «« تکیه »» مفهوم واژه های تکیه یعنی پشت دادن بچیزی، پشت خود را به چیزی نهادن، جای نگاهداری مستمندان، محل وسیع برای روضه خوانی و عزاداری و حسینیه یعنی محلی که در ماه محرم در آنجا به مناسبت شهادت امام حسین روضه خوانی و عزاداری کنند، تکیه. تکایا و حسینیه ها همگام با امور فرهنگی و هنری مراسم مختلف مذهبی مانند مراسم عزاداری، مولودی، و جشن های مذهبی نوعی احساس مشارکت و همبستگی برای حل مشکلات جمعی ایجاد می کند و نتیجه آن یک کار فرهنگی خواهد بود

کارکردهای فرهنگی نهادهای مردمی

- 1- ایجاد حس مشارکت در امور فرهنگی و اقتصادی در بین مردم.
- 2- ایجاد پایگاههای مناسب برای تعلیم و تربیت.
- 3- ایجاد زمینه برای دیدارهای همومی.
- 4- حفظ و انتقال ارزش های اسلامی - ایرانی
- 5- کمک به محروم ان و مستضعفان.
- 6- گذراندن اوقات فراغت.
- 7- ایجاد روحی از خود گذشتگی

آشنایی با سازمانهای فرهنگی ایران

سازمانهای فرهنگی در ایران را میتوان با معیار اهداف و وظایف تدوین شده در قانون تشکیل هر دستگاه و عملکرد آنها به سه دسته تقسیم بندی نمود :

الف) سازمانها یا نهادهای سیاستگذار :: مانند شورای عالی انقلاب فرهنگی - وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی - سازمان تبلیغات اسلامی - صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران.

ب) دستگاهها و سازمانهای فرهنگی مجری :: مانند وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی - سازمان تبلیغات اسلامی - صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران و ..

ج) دستگاهها و سازمانهای فرهنگی ناظر :: مانند شورای عالی انقلاب فرهنگی - نهاد رهبری - شورای نظارت بر صدا و سیما نکته :

* بر اساس قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران ، ریاست سازمان صدا و سیما را رهبری برای یک دوره 5 ساله منصب میکنند، که این انتصاب پس از پایان دوره نیز قابل تمدید میباشد.

* اهداف و وظایف تعیین شده سازمان صدا و سیما در قانون اساسی در دو بخش سیاستگذاری و اجرا میباشد ، ولی در خصوص عملکرد سازمان در راستای حفظ و تقویت منافع کلیه نظام توسعه شورای نظارت بر صدا و سیما متشكل از نمایندگان قوای سه گانه (از هر قوه دو نماینده) میباشد

شورای عالی انقلاب فرهنگی

در خرداد ماه سال 1357 امام (ره) پس از تعطیل رسمی دانشگاه ها فرمانی مبنی بر تشکیل ستاد انقلاب فرهنگی صادر نمودندو در آذر ماه سال 1363 برای دومین بار ستاد انقلاب فرهنگی را ترمیم نمودند و به این ترتیب شورای عالی انقلاب فرهنگی با ترکیبی جدید تشکیل شد.

اعضای حقوقی شورای عالی انقلاب فرهنگی 24 عضو

حسن روحانی رئیس جمهور و رئیس شورای عالی انقلاب فرهنگی
علی لاریجانی نائب رئیس اول و رئیس مجلس شورای اسلامی
صادق آملی لاریجانی نائب رئیس دوم و رئیس قوه قضائیه

اعضای حقیقی شورای عالی انقلاب فرهنگی 20 عضو

احمد احمدی عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی
عبدالله جاسبی عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی
غلامعلی حدادعادل عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی
رضا داوری اردکانی عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی
این شورا مرجع عالی سیاستگذاری ، تصمیم گیری ، هماهنگی و هدایت امور فرهنگی آموزشی و پژوهشی کشور را در چارچوب سیاست های کلی نظام به عهده گرفت و مصوبات آن لازم الاجرا و در حکم قانون میباشد.

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

مجری قوانین نظام جمهوری اسلامی ایران در حوزه هنر و رسانه می باشد. در حال حاضر سید رضا صالحی امیری به عنوان وزیر تصدی این وزارتخانه را بر عهده دارد.

- 1- رشد فضائل اخلاقی بر اساس ایمان و تقوی
- 2- استقلال فرهنگی و مصنوبیت جامعه از نفوذ فرهنگ اجتماعی.
- 3- اعتلای آگاهی های عمومی در زمینه های مختلف و شکوفایی استعدادها و روحیه تحقیق،
- 4- رواج فرهنگ و هنر اسلامی.
- 5- آگاهی جهانیان نسبت به مبانی و مظاهر و اهداف انقلاب اسلامی .
- 6- گسترش مناسبات فرهنگی با ملل و اقوام مختلف بخصوص مسلمانان و مستضعفان جهان .
- 7- فراهم آمدن زمین ههای وحدت میان مسلمین

نهادهای فرهنگی داخلی

1. وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
2. سازمان تربیت بدنی
3. سازمان صدا و سیما
4. سازمان تبلیغات اسلامی
5. سازمان اوقاف و امور خیریه
6. سازمان ملی جوانان
7. جهاد دانشگاهی
8. سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی
9. سازمان خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران
10. کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران
11. شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی
12. سازمان حج و زیارت
13. کمیته امداد

سازمان صدا و سیما Islamic Republic of Iran Broadcasting

سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران مخفف انگلیسی: IRIB

سازمانی رسانه‌ای است که تنها مตولی قانونی پخش برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی در جمهوری اسلامی ایران است بر اساس قانون اساسی ایران، رهبر رئیس صدا سیما را انتخاب می‌کند.

این سازمان که پیش از انقلاب ۱۳۵۷ سازمان رادیو و تلویزیون ملی ایران نامیده می‌شد، آن‌زمان هم به شکل دولتی اداره می‌شد.

از بسیاری جنبه‌ها، صدا و سیما قدرتمدترین رسانه و نهاد آموزشی-فرهنگی در ایران به شمار می‌رود.

این سازمان علاوه بر تملک و کنترل رادیو و تلویزیون، مالک شرکت فیلم‌سازی سیما فیلم است، جشنواره‌های فیلم، موسیقی و هنری برگزار می‌کند، کتاب، روزنامه و مجله منتشر می‌کند و از دانشگاه صدا و سیما به عنوان یک بازوی آموزشی بهره می‌گیرد

فعالیت‌های صدا و سیما به مرزهای ایران محدود نیست و در کشورهای مختلف جهان دارای تشکیلات است رئیس کنونی این سازمان عبدالعلی علی‌عسگری است

سازمان ملی جوانان

سازمان ملی جوانان از جمله سازمانهای دولتی ایران بود که بنابر قانون برنامه سوم توسعه، در حد فاصل مهر ۱۳۷۹ تا خرداد ۱۳۹۰، به عنوان جایگزین شورای عالی جوانان بود که در نهایت نیز با حکم محمود احمدی‌نژاد، منحل شد. روسای این سازمان در طول مدت فعالیتش، در اصل همان دبیرهای شورای عالی جوانان بودند که چارچوب فعالیتهای یکسانی را شامل می‌شدند منتهی تحت عنوان سمتی متفاوت

اهداف و وظایف

از اهداف سازمان ملی جوانان، حل مسایل جوانان، اعتلا و رشد نسل جوان کشور و استفاده بهینه از استعدادها و توانایی‌های نسل جوان می‌باشد.

مطالعه و پژوهش در حوزه‌های راهبردی امور جوانان، تدوین برنامه جامع ساماندهی امور جوانان کشور، دریافت گزارش عملکرد دستگاه‌های اجرایی مرتبط با امور جوانان و بررسی فعالیت‌های این دستگاه‌ها، مطالعه و بررسی قوانین و مقررات مربوط به جوانان، تهیه گزارش وضعیت جوانان کشور در سطح ملی، و... می‌باشد.

جهاد دانشگاهی

در اساسنامه جهاد دانشگاهی، این نهاد این گونه تعریف شده است:

جهاد دانشگاهی نهادی عمومی و غیردولتی زیر نظر شورای عالی انقلاب فرهنگی، از لحاظ اداری، استخدامی و مالی تابع مقرراتی است که به تصویب هیئت امنی جهاد دانشگاهی برسد.

تأسیس: ۱۳۵۹ خورشیدی / نوع: غیردولتی / رئیس: حمیدرضا طیبی / مکان: تهران، ایران پرچم ایران / وابسته به: شورای عالی انقلاب فرهنگی

وب‌گاه: <http://www.acecr.ac.ir/>

اهداف جهاد دانشگاهی

اهداف تعیین شده برای جهاد دانشگاهی را می‌توان موارد زیر دانست:

- گسترش تحقیقات و شکوفایی استعدادها در سطح جامعه برای رسیدن به خود انتکایی
- توسعه امور فرهنگی با همکاری حوزه و دانشگاه
- گسترش طرحهای کاربردی به منظور به کارگیری نتایج پژوهش

وظایف کلی جهاد دانشگاهی

ترویج فرهنگ و هنر اسلامی، مقابله با غربزدگی، انجام تحقیقات کاربردی، پیگیری طرحهای تحقیقاتی جهاد، ارایه خدمات علمی-فنی، حمایت از دانشجویان و پژوهشگران مستعد، اجرای دوره‌های رسمی آموزش‌های علمی-کاربردی، ایجاد زمینه‌هایی برای اشتغال بیشتر فارغ التحصیلان دانشگاهی

سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی

سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی از سازمان‌های وابسته به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی است.

این سازمان در سال ۱۳۷۴ ایجاد شد و مسئولیت آن در زمینه فعالیت‌های فرهنگی خارج از کشور است. فکر تشکیل این سازمان با طرح ادغام بخش‌های فرهنگی و تبلیغی نهادها و موسسات دولتی و عمومی فعال در خارج از کشور ایجاد شد و پس از تصویب اساسنامه آن و سپس تصویب آیت‌الله خامنه‌ای فعالیت خود را آغاز کرد.

این سازمان زیر نظر یک شورای عالی متشكل از شخصیت‌های مهم فرهنگی، چند تن از اعضای هیئت وزیران مانند وزیر امر خارجه و وزیر فرهنگ و ارشاد

اسلامی و همچنین رئیس سازمان صدا و سیما اداره می‌شود. این سازمان در عمدۀ سفارتخانه‌های ایران در کشورهای مختلف نماینده دارد.

در حال حاضر ابوذر ابراهیمی ترکمان رئیس این سازمان است. او در تاریخ ۱۳۹۲/۸/۱ به عنوان پنجمین رئیس سازمان از ابتدای تأسیس آن، جانشین محمدباقر خرمشاد گردید

Islamic Republic News Agency سازمان خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران

بیشتر با سروژه ایرنا : IRNA ، نام خبرگزاری رسمی دولت جمهوری اسلامی ایران است.
پیش از انقلاب ۱۳۵۷ ایران، نام آن خبرگزاری پارس بود.

این خبرگزاری در سال ۱۳۱۳ خورشیدی و به دستور رضا شاه و زیر نظر وزارت امور خارجه ایران تأسیس شد.
امروزه ایرنا با ۸۰ سال سابقه خبررسانی، ریشه‌دار ترین آژانس خبررسانی ایران به حساب می‌آید.
ایرنا هم‌اکنون ۶۰ دفتر نمایندگی در مراکز استانها و شهرستانها و بیش از ۳۰ دفتر در سراسر جهان دارد
در نتیجه این خبرگزاری امروزه اخبار ایران و سراسر جهان را برای استفاده نشریات و سازمان‌های داخلی روی خروجی‌های خود قرار می‌دهد
شعار این خبرگزاری «سرعت، صحت و دقت» می‌باشد.

سازمان تربیت بدنی

سازمان تربیت بدنی سازمانی دولتی در ایران بود که توسط دولت جمهوری اسلامی ایران نظارت و هدایت می‌شد.
این سازمان یکی از معاونت‌های ریاست جمهوری و رئیس آن یکی از معاونین رئیس جمهور ایران به شمار آمده و به طور مستقیم توسط رئیس جمهور برگزیده می‌شد. این سازمان در سال ۱۳۸۹ منحل گردید و وظایف آن به وزارت ورزش و جوانان ایران واگذار شد
پیشینه

در سال‌های دهه ۱۳۰۰ «انجمن ملی تربیت بدنی» در ایران پس از تصویب قانون ورزش اجباری در مدارس تشکیل شد.
در سال‌های بعد امور ورزش در ایران در سه بخش مجزا یعنی سازمان تربیت بدنی و تفریحات سالم، کمیته ملی المپیک و شورای ورزش بانوان مرکز شد.

در سال ۱۳۵۰ سازمان تربیت بدنی و تفریحات سالم یکی از معاونت‌های نخست وزیری شد و در هر استان کشور اداره کل تربیت بدنی تشکیل شد.

در سال ۱۳۵۳ هفتمین دوره بازی‌های آسیایی در تهران برگزار شد و با گشایش مجموعه ورزشی آزادی به تدریج مدارس و دانشکده‌های تربیت بدنی شکل گرفتند در تاریخ ۸ دیماه ۱۳۸۹ نمایندگان مجلس شورای اسلامی با ادغام سازمان تربیت بدنی و سازمان ملی جوانان و تشکیل وزارت ورزش و جوانان موافقت کردند

سازمان اوقاف و امور خیریه

نهاد اداره کننده موقوفات در ایران است.

قلمرو فعالیت این سازمان شامل «موقوفات عام فاقد متولی یا مجھول التولیه و موقوفات خاصه و اماکن مذهبی اسلامی و همچنین اثاث باقیه و بقعه‌های متبرکه، محبوبات، نذور، صدقات و هر مال دیگری که به غیر از عنوان وقف برای امور عام المنفعه و خیریه اختصاص یافته و مؤسسات و انجمن‌های خیریه‌ای که از طرف دولت یا سایر مراجع ذیصلاح به سازمان محول شده باشد.» است.

رئیس این سازمان از طرف ولی فقیه تعیین می‌شود.

رئیس کنونی این سازمان حجت‌الاسلام علی محمدی است که از آبان ماه سال ۱۳۸۸، این مقام را بر عهده دارد و جانشین حیدر مصلحی شد

کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران مؤسسه‌ای آموزشی، پژوهشی، علمی و خدماتی است که اساسنامه آن به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است و ریاست کل آن با رئیس جمهور ایران است. شکل‌گیری رسمی کتابخانه ملی به سال ۱۳۱۶ بازمی‌گردد.

در سال ۱۳۵۸ مرکز خدمات کتابداری، و در سال ۱۳۷۸ سازمان مدارک فرهنگی انقلاب اسلامی در کتابخانه ملی ادغام شدند

و سرانجام در سال ۱۳۸۱ با تصویب شورای عالی اداری، کتابخانه ملی و سازمان اسناد ملی با هم ادغام شدند و سازمان فعلی شکل گرفت. اکنون این سازمان در دو ساختمان مستقل کتابخانه ملی ایران و گنجینه اسناد ملی ایران فعالیت دارد. ساختمان کتابخانه ملی در بزرگراه شهید حقانی و ساختمان گنجینه اسناد ملی ایران در خیابان میرداماد تهران واقع شده است.

سازمان تبلیغات اسلامی

سازمان تبلیغات اسلامی نهادی در جمهوری اسلامی ایران است که زیر نظر رهبری قرار دارد و ریاست آن را از سال ۱۳۸۰ به این سو سید مهدی خاموشی بر عهده دارد.

در گذشته این سازمان توسط احمد جنتی، محمود محمدی عراقی، و قبل از آن توسط شورایی متشکل از: حقانی، شیرازی، جنتی، مهدوی کنی و امامی کاشانی اداره می‌شده است. سازمان دارالقرآن کریم نیز به عنوان متولی نظارت بر چاپ و نشر قرآن کریم زیر نظر این سازمان اداره می‌شود اساسنامه اولیه سازمان توسط سید روح الله خمینی امضا شده بود. اساسنامه‌ی فعلی عطف به ما سبق شده است

سازمان حج و زیارت

سازمان حج و زیارت یک «سازمان دولتی مستقل» و وابسته به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی است که مسئولیت اجرا و نظارت بر حج تمتع، عمره مفرده، عتبات عالیات عراق، و سفر زیارتی سوریه را بر عهده دارد. سیاست‌گذاری، نظارت، هدایت و اداره امور حج و زیارت عتبات عالیات در خارج از کشور و برقراری ارتباط با کشورهای اسلامی و مجامع بین‌المللی اسلامی در امر حج و زیارت، اهداف این سازمان هستند شورای عالی حج و زیارت، نمایندگی ولی فقیه در امور حج و زیارت، رئیس سازمان حج و زیارت، و حسابرسان ارکان این سازمان را تشکیل می‌دهند.

کمیته امداد

کمیته امداد امام خمینی، به دستور سید روح الله خمینی، در ۱۴ اسفند ۱۳۵۷ برای پشتیبانی از محرومان و مستضعفان و خودکفا کردن آنها تأسیس گردید. ریاست این کمیته هم اکنون بر عهده پرویز فتاح وزیر نیروی دولت نهم است.

آشنایی با سازمانهای فرهنگی بین‌المللی

1. يونسکو
2. آيسسكو
3. بنیاد فرهنگی نوبل
4. (E.C.O) موسسه فرهنگی اکو (Economic coopration organization)
5. منشور ونیز
6. ایکوموس
7. فدراسیون بین‌المللی منتقدان فیلم
8. ائتلاف تمدن‌ها
9. آسیفا

يونسکو

يونسکو در يك نگاه

سازمان تربیتی، علمی و فرهنگی ملل متحد (يونسکو)

در چهارم نوامبر 1946 تأسیس شد، و شانزدهم نوامبر 1946، چهل و شش کشور از جمله ایران اساسنامه آن را امضا کردند.

يونسکو در بند اول اساسنامه خود، هدف از تشکیل این سازمان را چنین بیان می‌دارد:
كمک به استقرار صلح و امنیت از طریق ترویج همکاری میان ملت‌ها در زمینه‌های آموزش، علوم و فرهنگ به منظور افزایش احترام همگان به عدالت، حاکمیت قانون، حقوق بشر و آزادی‌های اساسی برای همه، بدون توجه به تفاوت‌های نژادی، جنسیت، زبان و مذهب، مطابق با منشور ملل متحد.

آشنایی با کمیسیون ملی یونسکو در ایران

کمیسیون ملی یونسکو در ایران دارای سه رکن است:

1. شورای عالی
2. شورای اجرایی
3. دبیرخانه

که عیناً متناظر با ارکان یونسکو یعنی کنفرانس عمومی، شورای اجرایی و دبیرخانه است اکنون سعدهالله نصیری قیداری سرپرست کمیسیون ملی یونسکو در ایران می‌باشدند.

شورای عالی

شورای عالی کمیسیون ملی یونسکو بالاترین مرجع تصمیم گیری است که 14 عضو دارد.
وزرای 4 وزارت‌خانه (علوم تحقیقات و فناوری، امور خارجه، فرهنگ و ارشاد اسلامی و آموزش و پژوهش) و رئوسای سازمان‌های حفاظت محیط زیست، صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران و دبیر کل کمیسیون ملی یونسکو که 7 نفر اعضای ثابت شورای عالی را تشکیل می‌دهند.

وزیر علوم تحقیقات و فناوری که رئیس شورای عالی و رئیس کمیسیون ملی یونسکو نیز هست.

شورای عالی کمیسیون حداقل دوبار در سال تشکیل می‌شود و جلسات با حضور 10 تن از اعضاء رسمیت می‌یابد.

وظایف شورای عالی

- تعیین سیاست‌ها و تصویب برنامه‌های اصولی کمیسیون در قالب برنامه‌ها و فعالیت‌های عمومی یونسکو.
- استماع و تصویب گزارش فعالیت‌های سالانه کمیسیون که دبیرخانه تهیه و ارائه می‌کند.
- اظهار نظر و توصیه پیرامون تأمین بودجه سالانه کمیسیون و تصویب آن.
- تأیید اعضا و هیأت‌های اعزامی به کنفرانس عمومی که شورای اجرایی پیشنهاد می‌کند.
- اظهار نظر درباره توسعه فعالیت‌های کمیسیون ملی.
- ایجاد ارتباط میان کمیسیون‌ها و سازمان‌های ذیربطری دولتی و غیردولتی.
- فراهم آوردن وسائل کمکی به کسانی که برنامه‌های مناسب فعالیت‌های یونسکو و منطبق با نیازها ارائه می‌نمایند.
- اظهار نظر درباره نشریه‌های ادواری و دیگر انتشارات کمیسیون ملی یونسکو و برنامه ریزی جهت توسعه و تکمیل آن‌ها

شورای اجرایی

برای تهیه طرح های اجرایی برنامه های کمیسیون ملی یونسکو و مصوبات شورای عالی و پیگیری آنها، شورای اجرایی کمیسیون با ترکیب زیر تشکیل می شود(10 نفر):

- 1) رئیس کمیسیون ملی یونسکو(وزیر علوم، تحقیقات و فناوری)،
- 2) دبیر کل کمیسیون ملی یونسکو،
- 3) نمایندگان تام الاختیار وزرای آموزش و پرورش،
- 4) فرهنگ و ارشاد اسلامی،
- 5) سازمان حفاظت محیط زیست،
- 6) سازمان صدا و سیما،
- 7) معاون فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی،
- 8) رئیس سازمان میراث فرهنگی،
- 9) مدیر کل امور بین المللی وزارت امور خارجه،
- 10) یک نفر از اعضای شورای عالی کمیسیون(شخصیت های علمی و فرهنگی) به انتخاب رئیس کمیسیون برای مدت 3 سال.

شورای اجرایی هر ماه یک بار حداقل با حضور 7 نفر تشکیل می شود و تصمیمات آن با اکثریت مطلق اعضا حاضر معتبر است.

وظایف شورای اجرایی

- کسب نظر از دولت در خصوص مشارکت در برنامه ریزی، اجرا یا ارزیابی برنامه ها و فعالیت های بین المللی و منطقه ای و ملی یونسکو و پیشنهاد در این زمینه ها به دولت.
- پیگیری نظارت و پیشنهادهای جمهوری اسلامی ایران در مورد اجرای تصمیمات و توصیه های یونسکو.
- طرح و تعقیب نظرها و پیشنهادهای جمهوری اسلامی ایران در کنفرانس عمومی و سایر مجتمع یونسکو.
- مراقبت در اجرای تصمیمات و توصیه های شورای عالی کمیسیون.
- پیشنهاد برنامه و بودجه کمیسیون به شورای عالی با نظر و همکاری دبیرخانه.
- همفکری با دبیر کل درباره اعضای هیأت های اعزامی به کنفرانس های منطقه ای و بین دولتی.
- تصویب شرح وظایف کمیته های تخصصی.

دبیرخانه

دبیرخانه کمیسیون زیر نظر دبیر کل انجام وظیفه می نماید و یکی از سازمان های وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری محسوب می شود.

دبیر کل از بین شخصیت های علمی و فرهنگی به پیشنهاد وزیر علوم، تحقیقات و فناوری و تأیید هیأت دولت و با حکم وزیر علوم، تحقیقات و فناوری منصوب می شود.

وظایف دبیرخانه

- تهیه طرح برنامه و بودجه سالانه کمیسیون با مشورت شورای اجرایی .
- تدوین گزارش سالانه فعالیت های کمیسیون.
- برقراری رابطه بین کمیسیون و سایر مراکز، مؤسسات و ارگان های دولتی و انجام مشورت های لازم.
- تسهیل و توسعه ارتباط با کمیسیون های ملی به ویژه کشورهای منطقه برای همکاری در اجرای برنامه ها و مطالعات مشترک مربوط به فعالیت یونسکو.
- انجام مطالعات و تهیه طرح متناسب با نیازهای کشور در مورد تعلیم و تربیت، علوم، فرهنگ و ارتباطات با همکاری کمیته های تخصصی.
- نظارت بر اجرای برنامه های یونسکو و تهیه اسناد و مدارک لازم در این مورد و پیگیری امور.

فهرست میراث جهانی یونسکو در ایران

ایران با یادگارهایی از دنیا کهنه، تا کنون ۱۹ اثر تاریخی خود را در فهرست یونسکو به ثبت رسانده است.

- چغازنبیل در شوش خوزستان
- میدان نقش جهان در شهر اصفهان
- تخت جمشید در استان فارس
- تخت سلیمان در تکاب آذربایجان غربی
- به و چشم انداز تاریخی آن در کرمان
- پاسارگاد در فارس
- گنبد سلطانیه در استان زنجان
- بیستون در کرمانشاه
- مجموعه کلیساهاي ارامنه در استان هاي آذربایجان شرقی و غربی
- سازه های تاریخی و آبی شوشتر در خوزستان
- بازار تبریز
- بقعه شیخ صفی الدین اردبیلی در اردبیل
- گنبد قابوس در استان گلستان
- مسجد جامع اصفهان
- کاخ گلستان در استان تهران
- شهر سوخته در استان سیستان و بلوچستان
- محوطه تاریخی شوش در خوزستان
- منظر فرهنگی میمند در کرمان
- قنات ایرانی
- دشت لوت

موسسه فرهنگی اکو (E.C.O) Economic coorperation organization

سه کشور ایران، پاکستان و ترکیه در سال 1343 (میلادی- 1964) نخستین بار این سازمان را پایه ریزی کردند مؤسسه فرهنگی اکو نهاد فرهنگی سازمان همکاری های اقتصادی (اکو) است که در سال 1374 تأسیس شده است و مرکز آن در ایران (شهر تهران) می باشد

وظیفه این بنیاد گسترش همکاری و تبادلهای فرهنگی میان کشورهای عضو اکو است..این سازمان هم اکنون با ده عضو، امکانات نفت، گاز و صنعت کشورها را در اختیار دارد.و بصورت هیئت امنایی اداره میشود.

زبان رسمی اکو انگلیسی است و مقر اصلی آن، شهر تهران در ایران است.

به مناسبت پیوستن افغانستان و کشورهای قفقاز و آسیای میانه از جمله ترکمنستان، قرقیزستان، ازبکستان، قزاقستان، تاجیکستان و آذربایجان به سازمان اکو و افزایش اعضای این سازمان از 3 کشور، ایران، پاکستان و ترکیه به 10 کشور، روز هفتم آذر 1371 ، به عنوان روز اکو نامگذاری شد.

اکنون شعبه این موسسه در شهرهای دوشنبه در تاجیکستان، کابل در افغانستان و همچنین شیراز و اصفهان در ایران نیز دایر می باشد. قرار است شعبه دیگر آن به زودی در پاکستان گشایش یابد.

اهداف

طبق اساسنامه مؤسسه فرهنگی اکو، این مؤسسه به عنوان یک سازمان مبتکر، هماهنگ کننده، تأمین کننده و نظارت کننده در چهارچوب اکو به منظور پیشبرد فعالیتهای زیر عمل خواهد کرد:

- ۱- تقویت و ارتقای همکاری و مشارکت نزدیک بین مردم منطقه به طور اعم و مشارکت بین رسانه‌های گروهی، روشنفکران و هنرمندان به طور اخص،
- ۲- تحقیق در زمینه میراث مشترک فرهنگی کشورهای منطقه به منظور تقویت آگاهیهای مربوط به اتحاد ناگستینی شان و کشف سننی که سبب پیوند مردم منطقه با یکدیگر می شود،
- ۳- انتشار نتایج مطالعات آنها در قالب کتاب، ماهنامه، فصلنامه، گاهنامه و سرگذشت‌نامه به زبان انگلیسی و در صورت امکان به زبانهای منطقه،
- ۴- انتشار آثار منتخب نویسندگان، هنرمندان، اندیشمندان و عکاسان عالی رتبه معاصر و غیره از کشورهای عضو به زبان انگلیسی و زبانهای منطقه،
- ۵- آموزش زبانهای منطقه در مؤسسه و شبكات آن در صورت امکان، همچنین اتخاذ اقدامات مؤثر جهت تقویت زبانهای مذبور در دانشگاهها و سایر مؤسسات آموزش زبان منطقه،
- ۶- تنظیم برنامه‌های تبادل فرهنگی نظری بازدید محققان، آموزگاران، نویسندگان، هنرمندان، سخنرانان مهمان، شخصیتهای عالی رتبه، دانشجویان، جوانان و اعضای سازمانهای زنان،
- ۷- تقویت همکاری میان دانشگاهها و دیگر مؤسسات فرهنگی منطقه،
- ۸- سازماندهی برنامه‌های مبادله دانشگاهی در زمینه فرهنگ،
- ۹- برپائی مراسم ادبی و آموزشی و فرهنگی و نمایشگاههایی که منعکس کننده زندگی اجتماعی و فرهنگی مردم کشورهای عضو باشد،
- ۱۰- برپائی نمایشگاههایی در خصوص فرهنگ مردم، سنت و هنرهای مدرن

- ۱۱- به عهده گرفتن مسئولیت جوایز اکو در زمینه ادبیات و هنرهای زیبا. این برنامه سالی یک بار اجرا خواهد شد و چگونگی جایزه اکو توسط مؤسسه معین خواهد شد.
- ۱۲- اجرا و هماهنگی برنامه‌های هفته فرهنگی اکو.
- ۱۳- اتخاذ تدابیر لازم جهت مبادله فیلم‌های مستند و برنامه‌های رادیو و تلویزیونی که با زندگی، سنت و فعالیتهای اجتماعی منطقه مرتبط باشد.
- ۱۴- تقویت همکاری در زمینه تاریخ, مردم‌شناسی, انسان‌شناسی, باستان‌شناسی و گردآوری و نگهداری میراث مشترک فرهنگی و معماری منطقه,
- ۱۵- تأسیس شبکه ارتباطی بین مراکز فرهنگی و کتابخانه‌ها و موزه‌های ملی منطقه به منظور تبادل کتابها، نسخه‌های خطی و آثار ارزشمند هنری، اسلاید یا میکروفیلم‌های کتابهای قدیمی
- ۱۶- تبادل برنامه‌های آموزشی برای محققان در زمینه مرمت و مصون‌سازی کتابهای قدیمی و دست نوشته‌ها،
- ۱۷- تأسیس و توسعه کتابخانه‌هایی که کتابها، مجله‌ها، روزنامه‌ها، مواد سمعی-بصری و تجهیزات مرتبط با زندگی و فرهنگ مردم کشورهای عضو را تهیه و امکانات تولید این مواد را برای استفاده محققان، استادان، روزنامه نگاران و غیره فراهم آورند،
- ۱۸- ارتقای همکاری منطقه‌ای مرتبط با ورزش،
- ۱۹- تقویت همکاری بین سازمانهای خبری منطقه از طریق ایجاد شبکه‌های ارتباطی بین آنها
- ۲۰- انتشار یک فصلنامه به زبان انگلیسی و تا حد امکان به زبانهای ملی منطقه در شعبات محلی و به زبان فارسی در دفتر مرکزی به منظور: ارتقای تفاهم بیشتر میان مردم منطقه با تأکید بر ادبیات، فرهنگ مردمی، موسیقی سنتی و آداب و رسوم ملی کشورهای عضو، برانگیختن علاقه مردم کشورهای عضو به مسایل فرهنگی، آموزشی و اجتماعی موجود منطقه، نتشار اخبار وقایع فرهنگی در منطقه مانند کنفرانس‌ها، سینماهای، کنگره‌ها و غیره
- ۲۱- به کار گرفتن سایر اقدامات ضروری جهت تقویت تفاهم عمیق‌تر و روابط نزدیک‌تر در میان مردم منطقه از طریق برنامه‌های فرهنگی

آیسیسكو

Islamic Educational Scientific and Cultural Organization
(آیسیسكو یا سازمان اسلامی، آموزشی، علمی و فرهنگی)

یک سازمان علمی، فرهنگی و آموزشی وابسته به سازمان کنفرانس اسلامی است که در مه 1979 تأسیس شد. مقر آن در در رباط در مراکش قرار دارد.

۵۷ کشور اسلامی از جمله ایران عضو این سازمان هستند. (یک مدیر کل دارد بنام عثمان التویجری) سازمان اسلامی، آموزشی، علمی و فرهنگی (آیسیسكو) پس از تصویب اساسنامه آن را در یازدهمین اجلاس وزیران خارجه کشورهای عضو کنفرانس اسلامی در اسلام آباد در سال 1361 جهت هماهنگی و گسترش تعامل و همکاری‌های آموزشی، علمی و فرهنگی با الهام از اهداف و تعالیم اسلام میان کشورهای اسلامی تأسیس گردید مقر اصلی آیسیسكو در رباط قرار دارد و تاکنون این سازمان مبادرت به گشایش دو دفتر منطقه‌ای در شارجه (امارت متحده عربی) و تهران (دی ماه 1381) نموده است آیسیسكو دارای سه زبان کاری انگلیسی، عربی و فرانسه است.

سازمان آیسیکو در حال حاضر با ۱۱۴ سازمان تخصصی و موسسات وابسته به سازمان ملل، سازمان‌های بین‌المللی منطقه‌ای، سازمان‌های غیردولتی و موسسات دانشگاهی قرارداد همکاری منعقد کرده است. اتحادیه دانشگا ههای جهان اسلام زیر مجموعه این سازمان محسوب می‌شود

اکنون ۷ مجمع عمومی آیسیکو به شرح ذیل تشکیل گردیده است

اولین مجمع عمومی مراکش – کازابلانکا ۱۹۸۳

دومین مجمع عمومی اسلام آباد – پاکستان ۱۹۸۵

سومین مجمع عمومی عمان – مسقط ۱۹۸۸

چهارمین مجمع عمومی رباط – مراکش ۱۹۹۱

پنجمین مجمع عمومی سوریه – دمشق ۱۹۹۴

ششمین مجمع عمومی عربستان – ریاض ۱۹۹۷

هفتمین مجمع عمومی مراکش – رباط ۲۰۰۰

هشتمین مجمع تهران – ایران ۱۳۸۲

انستیتو گوته

انستیتو گوته یا مؤسسه گوته که از روی نام شاعر آلمانی، یوهان ولگانگ گوته نام‌گذاری گردیده است، یک سازمان ناسودبر (غیرانتفاعی) است که وظیفه آن گسترش زبان و فرهنگ آلمانی در بیرون از مرزهای آن در درون آلمان و ۱۲۸ مرکز در بیرون از آلمان استدارد

تاریخچه

بنیاد گوته در سال ۱۹۵۱ به عنوان دنباله کار فرهنگستان آلمانی که در ۱۹۲۵ پایه‌گذاری شده بود، بنیان نهاده شد و هم‌اکنون در ۷۷ کشور جهان شعبه دارد

مدال گوته از سال ۱۹۵۴ از سوی هیئت مدیره انستیتو گوته به شخصیت‌هایی که در پیش‌برد روابط فرهنگی آلمان با دیگر کشورها

نقش داشته‌اند، اهدا می‌شود.

اهدای مدال به یک ایرانی

انستیتو گوته شهر وایمار آلمان، مدال یوهان ولگانگ گوته، در تاریخ ۶ شهریور ۱۳۹۲ (۱۳ اوت ۲۰۱۳) به سه برنده از جمله محمود حسینی‌زاد مترجم زبان آلمانی از ایران اهدا کرد.

هیئت مدیره انستیتو گوته، در بیانیه خود دلیل اهدای مدال گوته به محمود حسینی‌زاد را، از جمله معرفی نسل جوان نویسنده‌گان آلمانی‌زبان به خوانندگان ایرانی عنوان کرده است.

این مترجم پرکار تاکنون، مجموعه داستان «این سوی رودخانه‌ی ادر» و رمان «آلیس» را از یودیت هرمان، کتاب «مثال برادرم» از اووه تیم و داستان عاشقانه «اگنس» از پتر اشتام نویسنده سویسی، به فارسی برگردانده است.

کتاب «آسمان خیس»، مجموعه داستان‌های کوتاه از یودیت هرمان، اینگو شولتسه و سه نویسنده دیگر نیز از جمله کارهای اوست. حسینی‌زاد، پیش‌تر «تک پرده‌ای‌ها»، «بعل»، «صدای طبل در شب» و «در جنگل شهر» را از برтолت برشت ترجمه کرده بود. برگردان کتاب‌های «قاضی و جلاد»، «قول» و «سوءظن» از فریدریش دورنمات نیز به قلم اوست.

محمود حسینی‌زاد، مترجم و نویسنده ایرانی، به همراه پتروس مارکاریس، نویسنده یونانی و نوین کیشوره، ناشر هندی، به طور مشترک مدال گوته را از آن خود ساخته است

بنیاد فرهنگی نوبل

جايزه نوبل معتبرترین جایزه علمی است که به یک دانشمند تعلق میگیرد.

در سال 1901 میلادی، نخستین جایزه این بنیاد اهدا شد طبق وصیت وی، پنج جایزه به طور سالانه در رشته های فیزیک، شیمی فیزیولوژی و پزشکی، ادبیات و صلح؛ به افرادی تعلق می گیرد که بیشترین خدمت را به بشر کرده باشند.

هیئت های مخصوص و کمیته های تخصصی

1) فیزیک، شیمی و اقتصاد آکادمی سلطنتی علوم سوئد که وظیفه انتخاب برنده جایزه نوبل در رشته های فیزیک و شیمی را بر عهده دارد. همچنین فرهنگستان سلطنتی علوم سوئد، وظیفه انتخاب برنده «جايزه علوم اقتصادی بانک مرکزی سوئد به یاد آلفرد نوبل» که به جایزه نوبل اقتصاد معروف است را نیز بر عهده دارد.

2) ادبیات آکادمی سوئد که وظیفه انتخاب برنده جایزه نوبل در رشته ادبیات را بر عهده دارد

3) فیزیولوژی و پزشکی انسیتوی کارولینسکا //سوئد // که وظیفه گزینش برنده جایزه نوبل در رشته فیزیولوژی و پزشکی را بر عهده دارد.

4) صلح کمیته نروژی نوبل وابسته به پارلمان نروژ (برای جایزه صلح).

شیرین عبادی 2003 جایزه صلح نوبل برای تلاش های شیرین عبادی و مبارزه برای دموکراسی، حقوق زنان و کودکان در سال 2003 به او اهدا شد

فعال حقوق بشر ایرانی او اولین و تنها ایرانی موفق به دریافت جایزه نوبل بوده است او همچنین تنها زن مسلمانی است که مفتخر به دریافت چنین جایزه ای شده است

منشور و نیز

منشور و نیز با نام کامل منشور جهانی و نیز برای حفاظت از آثار تاریخی منشوری بین المللی برای نگهداری و مرمت آثار باستانی است که در سال 1964 در نیز تصویب گردید و راهکارها و سیاست های مرمت آثار باستانی را تعیین می کند.

(ICOMOS) ایکوموس *International Council on Monuments and Sites*

شورای بین المللی اینیه و محوطه ها (سازمانی برای نگهداری و پاسداری از اماکن میراث فرهنگی در سراسر جهان است. در پی آمد منشور و نیز در سال ۱۹۶۴، ایکوموس در سال ۱۹۶۵ در ورشو پایه گذاری شد تا مشاوری جهت یونسکو در رابطه با میراث های جهانی باشد.

ایده تشکیل ایکوموس به کنفرانس آتن در رابطه با مرمت بنای تاریخی در سال ۱۹۳۱ که از سوی دفتر بین المللی موزه ها تشکیل شده بود، باز می گردد.

در سال ۱۹۶۴، در دومین همایش معماران و متخصصین بنای تاریخی، در شهر نیز ۱۳ قطعنامه به تصویب رسید. اولین قطعنامه، تکوین کننده منشور بین المللی حفاظت و مرمت بنای و محوطه های تاریخی که با عنوان منشور و نیز بهتر شناخته شده است شد.

قطعنامه دومی که از سوی یونسکو پیش کشیده شد، ایکوموس را برای اجرای این منشور بنا نهاد. ایکوموس در حال حاضر دارای بیش از ۷۵۰۰ عضو است.

هر عضو آن باید در زمینه نگهداری کارشناس در یکی از رشته‌های معماری مناظر طبیعی، معماری، باستان‌شناسی، برنامه‌ریزی شهری، متولی میراث فرهنگی، مورخ هنر باشد.
مقر بین‌المللی آن در پاریس است.

منشور گردشگری فرهنگی

شورای بین‌المللی یادمانها و محوطه‌ها (ایکوموس) یک سازمان بین‌المللی غیر دولتی است که به عنوان نهاد همکار سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی ملل متحد (یونسکو) با هدف کمک به حفاظت از یادمانها و محوطه‌های تاریخی جهان بنیان نهاده شده است.

این سازمان در راستای اهداف کلی و وظایف خود در زمینه حمایت از میراث فرهنگی مذکور در طول سالیان پیاپی، منشورهایی را به تصویب رسانده است.

هر یک از این منشورهای مصوب ایکوموس دارای موضوع جداگانه در حوزه‌های مختلف میراث فرهنگی شامل گردشگری فرهنگی، باغهای تاریخی، شهرها و بافت‌های تاریخی شهری، باستان‌شناسی زیر خاک و زیر آب و غیره بوده

و یکسری توصیه‌ها، هنجارها و اصول اخلاقی مرتبط با موضوع مربوطه به دست اندر کاران حمایت از میراث فرهنگی ارائه می‌دهند.

هرچند این منشورها از حیث اصول و حقوق بین‌الملل مانند معاهدات بین‌المللی، برای کشورها تعهد آور نیستند لیکن عمل به رهنماوهای ارائه شده در هر یک از آنها کمک موثری در پیشبرد امور حمایت و حفاظت از میراث فرهنگی به شمار می‌رود.

از مجموعه منشورهای مصوب ایکوموس به منشورهای گردشگری فرهنگی اشاره می‌کنیم.

کمیته ملی ایکوموس ایران

کمیته ملی ایکوموس ایران موسسه‌ای فرهنگی، علمی، تخصصی است.

این مجموعه در تاریخ ۲۹ فروردین سال ۱۳۸۱ همزمان با روز جهانی ایکوموس به طور رسمی کار خود را آغاز کرد. کارشناسانی از سازمان میراث فرهنگی با این موسسه همکاری می‌نمایند

منشور بین‌المللی گردشگری (توریسم) فرهنگی در مورد مدیریت گردشگری در اماکن دارای اعتبار میراث

مصطفوی دوازدهمین مجمع عمومی ایکوموس در مکزیک - اکتبر ۱۹۹۹

اهداف «منشور بین‌المللی گردشگری فرهنگی» به شرح ذیل است:

- * ترغیب و کمک به دست‌اندرکاران حفاظت و مدیریت میراث به اینکه اعتبار آن میراث را در دسترس جامعه میزبان و بازدیدکنندگان قرار دهد.
- * ترغیب و کمک به صنعت گردشگری برای ترویج و مدیریت گردشگری به شیوه‌ای که میراث و فرهنگ‌های زنده جوامع میزبان را مورد احترام قرار داده و ارتقا دهد.

آسیفا

Association International du Film d'Animation به فرانسوی:

انجمن بین‌المللی سازندگان و دوستداران فیلم‌های انیمیشن است. این انجمن را در سال ۱۹۶۰ چند تن از بزرگان فیلم‌های انیمیشن مانند نورمن مک‌لارن و دیگران در شهر انسی، فرانسه بنیان گذاشتند.

هدف آن تبادل اطلاعات در مورد روش‌های پویانمایی اطلاع‌رسانی در مورد فعالیت‌های پویانمایی در جهان است. آسیفا در بیش از ۳۰ کشور جهان از جمله ایران شعبه دارد

نورمن مک‌لارن Norman McLaren

کارگردان فیلم و انیمیشن، فیلم‌نامه‌نویس و تهیه‌کننده اسکاتلندي-کانادايی بود که به‌خاطر ابداعاتش در هنر انیمیشن و آثاری که برای هيئت ملی فیلم کانادا ساخت مشهور است. نورمن مک‌لارن در سال ۱۹۵۲ برای انیمیشن کوتاه «همسايدهها» برنده جایزه اسکار بهترین فیلم مستند (کوتاه) شد وی در سال ۱۹۸۷ در شهر مونترال کانادا درگذشت

اهداف این انجمن

اهداف اساسی آسیفا عبارت است از:

تلاش برای اعتلای هنر انیمیشن و معرفی آن به جامعه،
ایجاد تفاهم و ارتباط فرهنگی و هنری بین اعضاء و حفظ و اعتلای شئون سینماگران،
انیماتورها و سایر کسانی که در این حرفه فعالیت می‌کنند
لیست انیمیشن‌های زیر بیشترین جوایز را دریافت کردند :

چگونه اژدهای خود را تربیت کنیم

شگفت‌انگيزان

پاندای کونگ‌فوکار

مولان

والاس و گرومیت: نفرین موجود

خرگوش‌نما

در جستجوی نمو

راتاتویی

شرک

داستان اسباب‌بازی

داستان اسباب‌بازی 2

ائتلاف تمدن‌ها

به انگلیسی: Alliance of Civilizations

ابتکاری است به پیشنهاد خوزه لوئیز رودریگز زاپاترو، نخست وزیر اسپانیا در پنجمانوئمین نشست مجمع عمومی سازمان ملل در سال ۲۰۰۵ و با همکاری و همراهی رجب طیب اردوغان، نخست وزیر ترکیه ایده ائتلاف تمدن‌ها می‌کوشد از راه ایجاد گفت‌و‌گو و همکاری بین‌المللی، بین فرهنگی و بین مذهبی، فعالیت جهانی علیه افراط گرایی را به حرکت درآورد. این ابتکار تأکید زیادی بر مسئله تنی‌زدایی میان غرب و جهان اسلام دارد.

این ایده در بحث گفت‌و‌گوی تمدن‌ها ریشه دارد که توسط محمد خاتمی در سال ۲۰۰۰ در مجمع عمومی سازمان ملل مطرح شد و در پی آن قطعنامه‌ای تصویب شد و سال ۲۰۰۱ را به نام گفت‌و‌گوی تمدن‌ها نام‌گذاری کرد

فدراسیون بین‌المللی منتقدان فیلم FIPRESCI

از سازمانهای ملی منتقدان فیلم است که توسط افراد حرفه‌ای و روزنامه نگاران فیلم از سراسر جهان برای ارتقاء و توسعه فرهنگ فیلم تلاش می‌کند.

این فدراسیون در ماه ژوئن سال ۱۹۳۰ در بروکسل (فرانسه) تأسیس شد که در حال حاضر دارای عضو در بیش از ۵۰ کشور در سراسر جهان است.

جایزه فیپرشی / جایزه ای از سوی فدراسیون بین‌المللی منتقدان فیلم (فیپرشی) اهدا می‌شود / توسط این فدراسیون در بیشتر فستیوال و جشنواره‌های معتبر فیلم جهان اهدا می‌شود.

جشنواره بین‌المللی فیلم کن

(Le Festival International du Film de Cannes: به فرانسوی)

جشنواره‌ای سالانه است که در کن فرانسه برگزار می‌شود.

این جشنواره یکی از بزرگترین و باشکوه‌ترین رویدادهای سینمایی جهان و محلی برای پیش‌نمایش فیلم‌های جدید از تمامی ژانرهای از جمله مستند به شمار می‌آید.

جشنواره فیلم کن ۲۰۱۶ به عنوان شصت و نهمین دوره آن در فرانسه به پایان رسید. ریاست هیئت داوران آخرین دوره جشنواره را که در ماه می برگزار شد، جرج میلر بر عهده داشتند. در این دوره، کیارستمی برنده جایزه نخل طلا شد جشنواره فیلم کن برای اولین بار در شهر کن در جنوب فرانسه در سپتامبر ۱۹۳۹ برگزار شد، اما پس از آن تا پایان جنگ جهانی دوم برگزاری مجدد این جشنواره متوقف ماند.

جشنواره فیلم کن در سال ۱۹۴۶ با حمایت وزارت خارجه فرانسه بار دیگر راه‌اندازی شد از سال ۱۹۵۵ میلادی، نخل طلا به عنوان جایزه اصلی جشنواره کن معرفی شد. سال ۱۹۷۲ جشنواره کن که توسط هیئت مدیره اداره می‌شد، به عنوان یک سازمان غیرانتفاعی ثبت گردید. از دیگر ویژگی‌های جشنواره فیلم کن خصوصی بودن آن است که در آن بزرگ‌ترین ستارگان سینما و مطرح‌ترین تهیه کنندگان عرصه سینما حضور به هم می‌رسانند.

قابل ذکر است که فقط اهالی سینما حق شرکت در جشنواره را آنهم با کارت دعوت ویژه دارند.

جشنواره بین‌المللی فیلم کن محل بسیار مناسبی برای تهیه کنندگان سینما از تمام نقاط جهان است که در آن فرصت می‌یابند تا فیلم‌های خود را به شرکت‌های عظیم فیلمسازی عرضه کنند

نخل طلا

از سال ۱۹۳۹ تا ۱۹۵۴ جایزه‌ای تحت عنوان جایزه بزرگ جشنواره کن به برنده بهترین فیلم این رویداد سینمایی اعطاء می‌شد.

اما در سال ۱۹۶۵ هیئت داروان جشنواره پیشنهاد دادند جایزه بزرگ جشنواره هر سال با طراحی جدید از یکی از هنرمندان معاصر ساخته شود.

در اواخر سال ۱۹۵۴ هیئت مدیره جشنواره کن گروهی از جواهرسازان را برای طراحی «نخل» دعوت کردند و در نهایت اولین بار در سال ۱۹۵۴ لوقینه لازون جواهرساز پاریسی پیشنهاد استفاده از برگ نخل که سمبل شهر کن و جشنواره فیلم کن شده بود را به عنوان جایزه داد

که در نهایت از سال ۱۹۵۵ جایزه نخل طلا جایگزین جایزه بزرگ این جشنواره شد کیارستمی برنده چندین جایزه بزرگ سینمایی است. وی پنج بار نامزد جایزه نخل طلای جشنواره فیلم کن شد و در سال ۱۹۹۷ در پنجمین دوره جشنواره فیلم کن برای فیلم طعم گیلاس این جایزه را گرفت.

وی در جشنواره‌های متعدد معتبر فیلم جهان به عنوان داور حضور داشته است و با ۴ دوره داوری در جشنواره فیلم کن در سالهای ۱۹۹۳، ۲۰۰۲، ۲۰۰۵ و ۲۰۱۴ در میان هنرمندان ایرانی پیشتاز است. اصغر فرهادی نویسنده فیلم سینمایی «فروشنده» به عنوان بهترین نویسنده فیلم‌نامه شصت و نهمین فستیوال فیلم کن شناخته شد.

«فروشنده» با بازی شهاب حسینی، ترانه علیدوستی، بابک کریمی و مینا ساداتی اصغر فرهادی پیش از این با فیلم‌های «درباره الی»، «جدایی نادر از سیمین» و «گذشته» جوایز متعدد و معتبر بین‌المللی را دریافت کرده بود که از آن جمله می‌توان به اسکار بهترین فیلم خارجی زبان برای فیلم «جدایی نادر از سیمین» اشاره کرد.